

Zemgales plānošanas reģiona MOBILITĀTES PLĀNS

Prezentācijas saturs

- ▶ Plāna nepieciešamība
- ▶ Mērķis
- ▶ Plāna struktūra
- ▶ Darbs grupās

Plāna nepieciešamība

- ▶ Iepriekšējā plāna turpinājums
- ▶ Finansējuma piesaiste
- ▶ Pasākumu vai rīcību saskaņotība
- ▶ Mērķtiecībai

Mobilitātes plāna mērķis

- ▶ Uzlabot ZPR iedzīvotāju mobilitāti un kravu piegādes, samazinot transporta ietekmi uz apkārtējo vidi
- ▶ samazināt kopējos CO₂ izmešus un enerģijas patēriņu cilvēku mobilitātei un kravu pārvietošanai, vienlaikus uzlabojot sasniedzamību un kravu piegādes laiku
- ▶ Ātrāks, lētāks un videi nekaitīgs nepieciešamais transports

«Spēles laukums» - transporta sistēma

- ▶ Ceļu infrastruktūra (autoceļi, veloceļi, krustojumi, šķērsojumi, ...)
- ▶ Būves (stacijas, autoostas, pieturas, kravu apmaiņas un pārkraušanas punkti, ...)
- ▶ Transportlīdzekļi (dažāda izmēra un piedziņas kravu un pasažieru autotransports, velosipēdi, ...)
- ▶ Vadības organizācija (sabiedriskā transporta maršruti, likumdošana, kustības ierobežojumi, informācijas nodrošinājums, ...)

Mobilitātes plāna struktūra

- ▶ Esošās mobilitātes un kravu pārvadājumu raksturojums ZPR (t.sk. normatīvā regulējuma analīze)
- ▶ GAP (vajadzību, potenciāla), PESTEL (ietekmes) un SWOT (stipro, vājo pušu, iespēju un draudu) analīze
- ▶ Iespējamie risinājumi:
  - ▶ Videi draudzīgo transportlīdzekļu veidi un piedāvājums
  - ▶ Videi draudzīgiem pārvietošanās līdzekļiem nepieciešamā infrastruktūra
  - ▶ Integrētā plānošana visādā nozīmē
  - ▶ Iespējamie atbalsta pasākumi, t.sk. labās prakses piemēri
  - ▶ ...
- ▶ Pasākumu izvērtējums mobilitātes mērķu sasniegšanai
- ▶ Rīcības plāns

Iepriekšējais mobilitātes plāns

- ▶ Mērķis: “Noteikt nepieciešamās darbības, lai pilnveidotu Zemgales plānošanas reģiona transporta sistēmu un uzlabotu teritoriju sasniedzamību”
- ▶ Sociāli ekonomiskā analīze
  - ▶ Apdzīvotība, demogrāfija
  - ▶ Sabiedrisko pakalpojumu un ekonomiskās attīstības centri
  - ▶ Izglītības iestāžu tīkls
- ▶ Autoceļu un dzelzceļu raksturojums
  - ▶ Autoceļu tīkls
  - ▶ Satiksmes intensitāte
  - ▶ Autoceļu tehniskais stāvoklis
  - ▶ Dzelzceļa infrastruktūra
- ▶ Sabiedriskā transporta organizācija
  - ▶ Autobusu pārvadājumi
  - ▶ Pārvadājumi pa dzelzceļu
  - ▶ Autotransports
- ▶ Pārvadājumu maršruta tīkli
- ▶ Pārvadāto pasažieru skaits

Iepriekšējā mobilitātes plāna rīcības plāns

Prioritāte	Rīcība	Atbildīgie	Finanšu avoti
1. Autoceļu kvalitātes uzlabošana un satiksmes drošības paaugstināšana	R1. Veicināt avārijas stāvoklī esošo valsts nozīmes autoceļu ar grants segumu tehniskā stāvokļa uzlabošanu	SM, ZPR, pašvaldības	VB, ES fondi
	R2. Veicināt asfaltbetona seguma uzklāšanu un autoceļu rekonstrukciju autoceļiem ar grants segumu (Jēkabpils novads, Dobeles novads, Bauskas novads u.c.).	SM, ZPR, pašvaldības	VB, ES fondi
	R3. Veicināt autoceļu ar melno segumu seguma kvalitātes uzlabošanu (Jēkabpils novads, Dobeles novads, u.c.)	SM, ZPR, pašvaldības	VB, ES fondi
	R4. Veicināt tiltu tehniskā stāvokļa uzlabošanu	SM, ZPR, pašvaldības	VB, ES fondi, PB
	R5. Veicināt satiksmes drošības līmeņa paaugstināšanu blīvi apdzīvotās vietās	ZPR, pašvaldības	VB, ES fondi, PB
	R6. Veicināt Autoceļu Fonda atjaunošanu	SM, ZPR, pašvaldības	VB
	R7. Veicināt pārceltuvju pār Daugavu infrastruktūras uzlabošanu Jēkabpils novadā un Jaunjelgavas novadā	ZPR, pašvaldības, uzņēmumi	ES fondi, PB, privāts finansējums
	R8. Veicināt nepieciešamo apvedceļu izbūvi apdzīvotām vietām, kuras šķērso ievērojamas tranzītplūsmas (Jaunjelgava, Aknīste, Bauska, utt.)	SM, ZPR, pašvaldības	VB, ES fondi,
	R9. Veicināt visu nacionālās nozīmes, reģionālas nozīmes, vietējās nozīmes un pirmā līmeņa attīstības centru sasniedzamību pa asfaltētiem autoceļiem	SM, ZPR, pašvaldības	VB, ES fondi, PB

Iepriekšējā mobilitātes plāna rīcības plāns II

2. Kvalitatīvs un efektīvs sabiedriskais transports un infrastruktūra	R10. Veidot vienotu reģionālā sabiedriskā transporta maršrutu tīklu.	SM, ZPR, pašvaldības	VB, ES fondi,
	R11. Veicināt iespēju nodrošināšanu visiem iedzīvotājiem nokļūt novada centrā, apmeklēt izglītības iestādes, nokļūt darba vietās, valsts un pašvaldību institūcijās to normālajā darba laikā ar sabiedrisko transportu vismaz 2 reizes dienā.	SM, ZPR, pašvaldības	VB, PB
	R12. Veicināt iespēju nodrošināšanu iedzīvotājiem no pirmā līmeņa attīstības centriem nokļūt uz reģionālas un nacionālas nozīmes centriem vismaz 2 reizes dienā.	SM, ZPR, pašvaldības	VB, PB
	R13. Pārskatīt un padarīt efektīvu sabiedriskā transporta maršrutu tīklu, novēršot iespējas vienlaicīgi pārklāties transporta tīkliem un veidiem.	SM, ZPR, pašvaldības	ZPR
	R14. Integrēt skolēnu pārvadājumus sabiedriskā transporta sistēmā	ZPR, pašvaldības	PB
	R15. Ieviest Zemgales reģionālā sabiedriskā transporta, ieskaitot vilcienu, koordināciju, novēršot paralēlās dažādu transporta veidu līnijas vai transporta veidu konkurenci	SM	VB, ZPR
	R16. Veikt sabiedriskā transporta pasažieru aptauju ar mērķi noskaidrot pakalpojuma kvalitātes vērtējumu un nepieciešamos uzlabojumus	ZPR, pārvadātāji	ZPR, ES fondi
	R17. Veicināt sabiedriskā transporta pakalpojuma pieejamību pasažieriem ar īpašām vajadzībām, piemērojot autobusus, autoostas, pasažieru vilcienus un dzelzceļa stacijas.	pārvadātāji, LDz	VB, ES fondi, PB
	R18. Veicināt autoostu, dzelzceļa staciju, uzgaidāmo telpu un pieturvietu infrastruktūras sakārtošanu	LVC, LDz, pašvaldības, pārvadātāji, privātuzņēmumi	VB, ES fondi, PB
	R19. Veicināt autostāvvietu (<i>park and ride</i>) plānošanu un izveidi pie dzelzceļa stacijām (Ozolnieki u.c.)	pašvaldības	VB, ES fondi, PB
	R20. Veicināt sabiedrisko pārvadājumu pakalpojumu sniedzēju izmaksu efektīvizēšanu.	pārvadātāji	ZPR

Iepriekšējā mobilitātes plāna rīcības plāns III

3. Videi draudzīga transporta izmantošanas veicināšana	R21. Veicināt veloceļu attīstību	ZPR, pašvaldības	ZPR, PB, ES fondi
	R22. Popularizēt sabiedrisko transportu kā pārvietošanās veidu	SM, ZPR	ZPR, VB
	R23. Veicināt videi draudzīgu un alternatīvu transporta veidu attīstību Zemgales plānošanas reģionā	VIDM, ZPR	ZPR, ES fondi

Rezultāti no ZPR reģionālās sanāksmes darbnīcas - ilgtspējīgas mobilitātes attīstības problēmas un risinājumi

- ▶ 1. solis: 3-5 nozīmīgākie izaicinājumi vai problēmas, kas jārisina videi draudzīgākai un pilnvērtīgākai mobilitātei nākotnē ZPR
- ▶ 2. solis: Svarīgākais izaicinājums vai problēma (balsojums ar sarkanajiem aplīšiem)
- ▶ 3. solis: Svarīgākā izaicinājuma iespējamais labākais risinājums/-i
- ▶ 4. solis: Risinājums: Maksimālais ieguvums ar minimāliem līdzekļiem (balsojums ar zaļajiem aplīšiem)

Nozīmīgākie izaicinājumi vai problēmas TRANSPORTLĪDZEKĻI

- ▶ ETL augstā cena - nepietiekoši atbalsta mehānismi iegādei (8)
- ▶ Mazs nobraukums (3)
- ▶ Piemērota izmēra transports īstā laikā pareizā virzienā (2)
- ▶ Liels transportlīdzekļu vecums (2)
- ▶ SEG emisijas, PM piesārņojums (0)

ETL augstā cena - risinājumi

- ▶ Valsts vai Eiropas atbalsts TL iegādei (11)
- ▶ Subsīdijas un citi atbalsta mehānismi, piemēram, nodokļu atlaides (3)
- ▶ Attīstīt ražošanu, palielinot konkurenci (3)
- ▶ Sadarbība ar mašīnu ražotāju, lai samazinātu mašīnu cenu (1)
- ▶ Valsts nodokļu politika (0)

Nozīmīgākie izaicinājumi vai problēmas INFRASTRUKTŪRA

- ▶ Ceļu sliktā kvalitāte (7)
- ▶ Alternatīvo degvielu uzpildes staciju trūkums (7)
- ▶ Finansējuma pieejamība autoceļu atjaunošanai (5)
- ▶ Veloceliņi, kas savstarpēji saistīti (4)
- ▶ Infrastruktūras jauda (kW) (1)
- ▶ Daudzstāvu stāvvietu trūkums (vides pieejamība) (2)
- ▶ Mobilitātes punktu trūkums

Ceļu sliktā kvalitāte - risinājumi

- ▶ Nodokļu pārdale (9)
- ▶ Inovācijas transporta plūsmas organizācijai (7)

Alternatīvo degvielu uzpildes staciju trūkums - risinājumi

- ▶ Valsts programma gāzes uzpildes, uzlādes stacijām, ūdeņradim (3)
- ▶ Papildus izbūvēt parastās uzlādes stacijas punktus (0)

Nozīmīgākie izaicinājumi vai problēmas MENEDŽMENTS

- ▶ Izglītots darbinieks (6)
- ▶ Struktūrfondu pieejamība (4)
- ▶ Normatīvo aktu piemērotība sabiedrības interesēm (4)
- ▶ Datu trūkums par gājēju un transportlīdzekļu plūsmām (1)
- ▶ Maršrutu (sabiedriskā transporta) kartes (1)

Izglītots darbinieks - risinājumi

- ▶ Projekti, starptautiskās pieredzes apmaiņa, kursi (9)
- ▶ Attālināts darbs, sapulces u.c. aktivitātes (2)
- ▶ Atvērtie dati (1)

Kopsavilkumā

▶ TRANSPORTLĪDZEKĻI

- ▶ ETL augstā cena - nepietiekoši atbalsta mehānismi iegādei (8)
- ▶ Mazs nobraukums (3)
- ▶ Piemērota izmēra transports īstā laikā pareizā virzienā (2)

▶ INFRASTRUKTŪRA

- ▶ Ceļu sliktā kvalitāte (7)
- ▶ Alternatīvo degvielu uzpildes staciju trūkums (7)
- ▶ Finansējuma pieejamība autoceļu atjaunošanai (5)
- ▶ Veloceliņi, kas savstarpēji saistīti (4)

▶ MENEDŽMENTS

- ▶ Izglītots darbinieks (6)
- ▶ Struktūrfondu pieejamība (4)
- ▶ Normatīvo aktu piemērotība sabiedrības interesēm (4)

- ▶ Kuru no šiem izaicinājumiem var ietekmēt ZPR un pašvaldības un kādā veidā?
- ▶ Vai pašvaldībai pieejami dati, kas ļauj novērtēt problēmas stāvokli un izmērīt iespējamo progresu?

Mobilitātes plāna mērķis

- ▶ Uzlabot ZPR iedzīvotāju mobilitāti un kravu piegādes, samazinot transporta ietekmi uz apkārtējo vidi

(samazināt kopējos CO₂ izmešus un enerģijas patēriņu cilvēku mobilitātei un kravu pārvietošanai, vienlaikus uzlabojot sasniedzamību un kravu piegādes laiku)

- ▶ Kas ir rādītāji, kas jāsasniedz?
- ▶ Kādā veidā mērīsim pasākumu ietekmi uz rezultativajiem rādītājiem?
- ▶ Vai ZPR un pašvaldību rīcībā ir pieejami dati, kas ļaus novērtēt rezultātu?

Informācijai

- ▶ 1litrs **dīzeļdegvielas** sadegot rada 2.64 kg CO₂ izmešus;
vidējais patēriņš uz 100 km (2006. gada auto) - 8,0l;
211g CO₂ /km
- ▶ 1litrs **benzīna** sadegot rada 2.392 kg CO₂ izmešus;
vidējais patēriņš uz 100 km (2006. gada auto) - 8,6l;
206g CO₂ /km
- ▶ 1litrs **autogāzes** sadegot rada 1.665 kg CO₂ izmešus;
vidējais patēriņš uz 100 km (2006. gada auto) - 10,4l;
173g CO₂ /km

Fuel type	CO ₂ tailpipe emissions (kg/L)
Gasoline	2.29
E10 (10% ethanol + 90% gasoline)	2.21
E85 (85% ethanol + 15% gasoline)	1.61
Diesel	2.66
B5 (5% biodiesel + 95% diesel)	2.65
B20 (20% biodiesel + 80% diesel)	2.62

Paldies par ieguldījumu
un pacietību!

Kārtība darbam grupās

- ▶ Sadalīšanās pa grupām (5-7 cilvēki grupā)
- ▶ Katra grupa uz lapiņām uzraksta vismaz 5 nozīmīgākos izaicinājumus vai problēmas, kas saistītas ar videi draudzīgākas mobilitātes attīstību (tuvāko 10 gadu laikā)
- ▶ Izaicinājumus sadala 3 daļās un pielīmē pie lielajām lapām:
  - ▶ Infrastruktūra (uzlādes infrastruktūra, rezervētā braukšanas un stāvēšanas infrastruktūra, servisa sistēma ...)
  - ▶ Transportlīdzekļi (ETL piedāvājums, aprīkojums, pieejamība ...)
  - ▶ Menedžments (likumdošana, informācija, atbalsta pasākumi, bonusu sistēma ...)
- ▶ Ar trīs sarkanas krāsas aplīšiem katrs balso par nozīmīgāko vai nozīmīgākajiem izaicinājumiem
- ▶ Katrā daļā visvairāk sabalsotākajam izaicinājumam vai problēmai katra grupa uz lapiņām uzraksta savu risinājumu un pielīmē pie lielajām lapām.
- ▶ Pēc tam ar zaļas krāsas aplīšiem balso par labāko risinājumu pēc principa - maksimālais ieguvums ar minimāliem līdzekļiem

Jautājumi analīzei/diskusijai

- ▶ Ko noteikt mobilitātes plānā?
- ▶ Kas mainījies no iepriekšējā mobilitātes plāna (jāpaanalizē iepriekšējā plāna aktivitātes)?
- ▶ Motivācija pildīt mobilitātes plānu?
- ▶ Vai ir pieejami izejas dati par esošo situāciju un progresa noteikšana salīdzinot rādītājus pirms un pēc